

Symposium

*At mødes i musikken
Nærvær og kommunikation
med personer med demens*

Sang: Er du trist og har du sorg i sinde

Ove Bager

Er du trist og har du sorg i sinde
så ta' med mig ned til Lundeborg
for det er det bedste sted på jorden
her jeg tror at verdens ende går
her er skov og strand, her er havn og vand
her er fisker pige, her er fisker mand
er du trist og har du sorg i sinde
så ta' med mig ned til Lundeborg

Introduktion til symposium

- Udspring i igangværende aktionsforskning om sang og musik som kommunikativ interventionsform i rehabiliteringsindsatsen over for personer med demens
- Forskningen er finansieret af VELUX fonden
- Forskningen gennemføres af:
 - Aase Marie Ottesen som forskningsansvarlig
 - Hus 22 og 26, Strandgården, Frederikshavn Kommune
 - Under Bøgen og Krogen på Demenscenter Skovgården, Mariagerfjord Kommune
 - Sølund Plejecenter, Københavns Kommune
 - Demensenheden, Vejle Kommune

Den kommunikative interventionsform undersøges med udgangspunkt i følgende perspektiver

Program og oplægsholdere

- **Musik og sang som indgangsport til at dække psykosociale behov hos personer med demens**
Aase Marie Ottesen, ph.d., post doc, Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet
- **Musikterapi: Individuelle musikterapeutiske forløb og tværfaglig indsats med faglig vejledning af omsorgsgivere**
Sara Schou Nielsen, musikterapeut, Demensenheden Vejle Kommune
- **Læringsstrategier og redskaber, der får musikken til at blive en integreret del af hverdagslivet**
Julie Kolbe Krøier, musikterapeut, Plejecenteret Sølund Københavns Kommune
- **At vise vejen og skabe rum for medarbejderne i musiske forandringsprocesser**
Jan Nybo Jensen, Centerchef, Plejecenteret Sølund Københavns Kommune og Dorthe Lyng, Centerleder, Demenscenter Skovgården Mariagerfjord Kommune
- **Involvering af personer med demens gennem brug af sangskrivning som narrativ metode i aktionsforskning**
Poul Ilsøe, musikterapeut, Demenscenter Skovgården Mariagerfjord Kommune og Aase Marie Ottesen

*Musik og sang som indgangsport til
at dække psykosociale behov hos
personer med demens*

Musik og forskning

Forskning viser, at musik, når den anvendes i forskellige former for musikaktiviteter, musikterapeutisk eller i sammenhæng med plejesituationer, kan medvirke til at øge livskvalitet og sociale færdigheder samt reducere agiteret adfærd, angst og depression hos personer med demens (Ridder 2012).

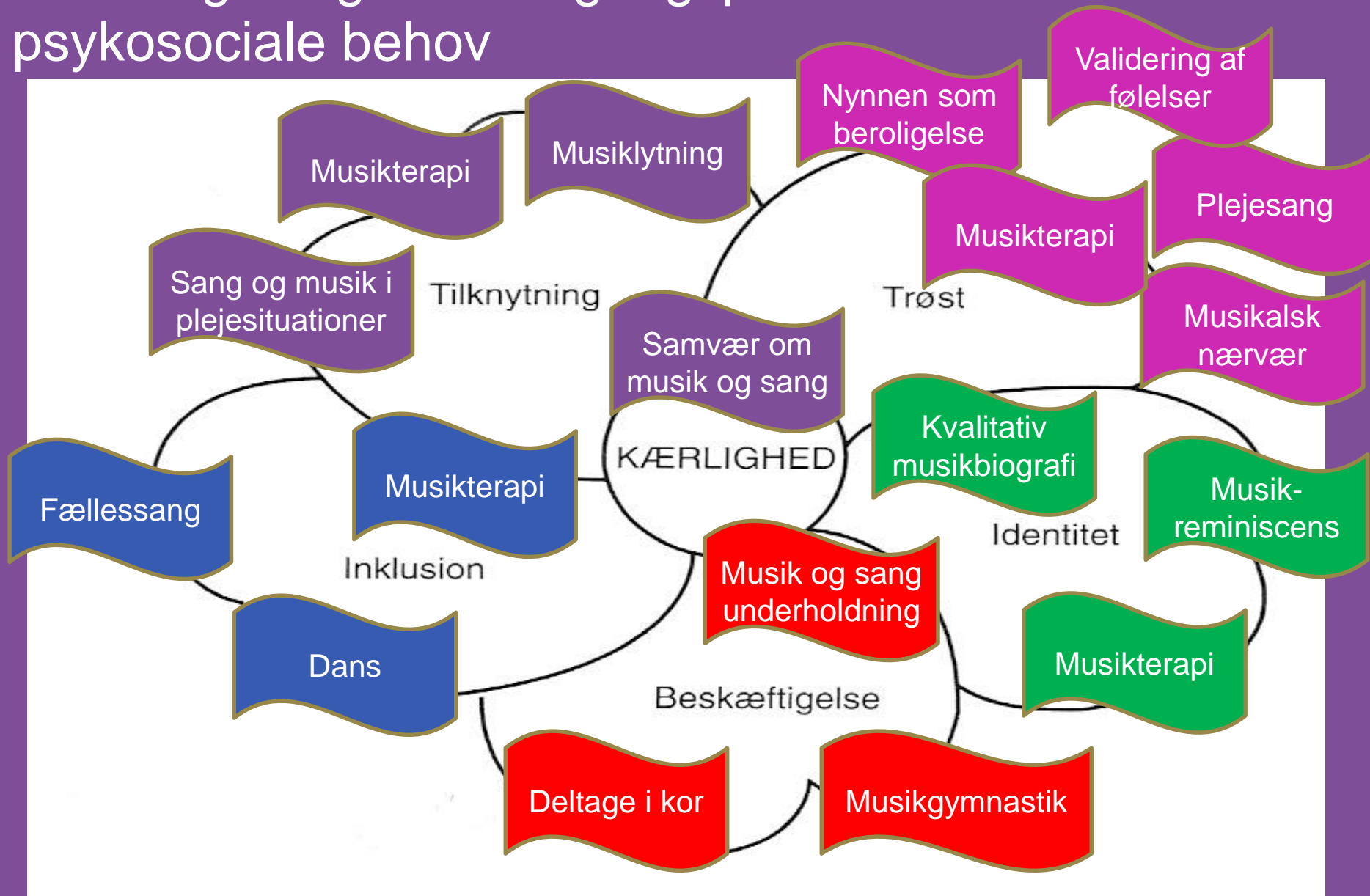
Hvorfor fokus på brug af sang og musik?

- Via musikken kan der skabes en kontakt, der ikke er baseret på verbal kommunikation
- Positive erindringer og følelsesmæssige begivenheder kan lokkes frem via bestemte sange eller musikstykker (Ridder 2005 a, b)
- Via musikterapi og brug af sang og musik kan der arbejdes bevidst med en lang række regulerende og stimulerende elementer; f.eks. gennem anvendelse af stemmen, kropsholdning, bevægelser og vejrtrækning (Ridder 2012; Wigram et al. 2002)

Hvorfor fokus på brug af sang og musik?

- Kan danne basis for samvær og samhandlen, uden at stille krav
- Musikkens flertydighed kan enten erstatte eller kompensere for manglende sproglig kunnen (Ottesen 2016; Ridder 2014)
- En måde at kompensere for manglende koncentrations- og opmærksomhedsfunktioner samt manglende muligheder og evner til at regulere arousal niveau (Ottesen 2014; Ottesen & Ridder 2012; Ridder 2005b; Ridder 2014)

Musik og sang som indgangsport til at dække psykosociale behov

Diverse link om musik og sang

Artikel og reportage om forskningsprojektet <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/ff-nr-2017-3>

Link til antologi, kapitel 10: At mødes gennem musikken - kan downloades frit her:

http://gerodan.dk/nb/wp-content/uploads/2016/11/AtSkabeGodeDage_webversion_021116.pdf

Links til viden om brug af musik på Sundhedsstyrelsens hjemmeside

<https://www.sst.dk/da/aeldre/demens/viden-og-metoder/tema-om-kommunikation/brug-musik-og-sang>

<https://www.sst.dk/da/aeldre/demens/viden-og-metoder/tema-om-musik>

Nationalt Videnscenter for Demens

<http://www.videnscenterfordemens.dk/pleje-og-behandling/pleje-og-omsorg/metoder-til-pleje-og-omsorg/musikstimulering/>

CEDOMUS, Aalborg Universitet:

http://www.musikterapi.aau.dk/cedomus/neuro-kognitive_forstyrrelser/demens/

Referencer

- Kitwood, T., 2003. *En revurdering af demens - personen kommer i første række*. København: Munksgaard, Danmark.
- Ottesen, Aa.M., 2014. *Anvendelse af musikterapi og Dementia Care Mapping i en læringsmodel til udvikling af musiske og interpersonelle kompetencer hos omsorgsgivere til personer med demens. Et casestudie med en etnografisk tilgang*. [Ph. D]. Forskerprogrammet i musikterapi, Aalborg Universitet. Tilgængelig på:
[http://vbn.aau.dk/en/publications/i-en-laeringsmodel\(54c91089-bc2e-4d18-8f48-531c36d05582\).html](http://vbn.aau.dk/en/publications/i-en-laeringsmodel(54c91089-bc2e-4d18-8f48-531c36d05582).html).
[lokaliseret 04.11.17]
- Ottesen, Aa. M. (2016). At mødes gennem musikken. Nærvær og kommunikation med personer med demens. I: Thomassen, L. S (red). *At skabe gode dage. Hverdagsliv i et gerontologisk perspektiv*. (s. 93-101). Kapitel 10. Gråsten: Dansk Gerontologisk Selskab. <http://gerodan.dk/nb/at-skabe-gode-dage/>
- Ottesen, Aa. M., & Ridder, H. M. O., 2012. Vitalitetsformer og spejlneuroner—anvendt i læringsmodel for professionelle omsorgsgivere. *Dansk Musikterapi*, 9(2), 3-12.
- Ridder, H.M.O(2005a): Musikbiografi og musikreminiscens som led i musikterapeutisk behandling af personer med frontotemporal demens. *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 4*.
- Ridder, H.M. (2005b). *Musik & Demens. Musikaktiviteter og musikterapi med demensramte*. Århus: Forlaget KLIM.
- Ridder, H. M. O. (2012). Forskning i musikterapi-personer med demens. *Dansk Musikterapi*, 9(1), 3-12.
- Ridder, H.M.O., 2014. Musikterapi med personer med demens. I: Bonde, L. O. (red). *Musikterapi: Teori-Uddannelse-Praksis-Forskning: En håndbog om musikterapi i Danmark*. Århus: Forlaget KLIM.
- Wigram, T., Pedersen, I.N., & Bonde, L.O. (2002). *A comprehensive guide to musictherapy*. London: Jessica Kingsley Publishers.